

Statens landbruksforvaltning

Norwegian Agricultural Authority

Kommunal og Regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

KOMM. OG REG. DEP	
08 DES 2005	
05/2258 - 128	
Ark.	451.0
Avd.	BB 1BY 16AH

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00
Telefaks: +47 24 13 10 05
E-post: postmottak@sif.dep.no
Web: www.sif.dep.no

Foretaksregisteret: NO 981 544 315
Bankkonto: 7694 05 02280

Vår dato: 05.12.2005
Vår referanse: 200503201-/366.10
Deres dato: 26.8.2005
Deres referanse:
Vedlegg:
Kopi til:

Høring NOU 2005 12 Mer effektiv bygningslovgivning II - høringsuttalelse

Referansenummer 05/2258

Det vises til brev datert 26. aug. 2005, angående høring av NOU 2005:12 Mer effektiv bygningslovgivning II.

Statens landbruksforvaltning (SLF) har merknader til følgende forhold:

- Lovens formål
- Driftsbygninger i landbruket
- Dispensasjoner
- Byggegrunn og miljøforhold
- Ikraftsetting og overgangsbestemmelser

Lovens formål (§ 1-1)

SLF er enig i at det bør være en felles formålsbestemmelse i den innledende delen av loven, som er tydelig i forhold til hvilke formål loven skal ivareta. SLF stiller seg derfor bak bygningslovutvalgets vurdering av at det for en felles plan- og bygningslov, som er så vidt omfattende og samtidig en praktisk viktig lov for mange brukergrupper, er lite hensiktsmessig å gjøre formålsparagrafen for vidløftig og vanskelig tilgjengelig, slik planlovutvalgets forslag i NOU 2003:14 framstår. Utfordringen ved den relativt omfattende formålsparagrafen, som den gang ble foreslått, er at en ved å trekke frem en rekke verdier og hensyn i lovteksten, som skal tillegges særlig vekt, samtidig risikerer å utelate andre. Planlovutvalgets forslag til formålsparagraf tar utgangspunkt i det ene av to alternativer som ble foreslått i NOU 2001:7. Imidlertid har planlovutvalget i sitt forslag valgt å utelate et av de hensynene som ble foreslått i 2001, nemlig "å sikre naturgrunnlaget for matproduksjon".

SLF stiller seg primært bak bygningslovutvalgets forslag til formålsparagraf og mener at det er riktig at målet om bærekraftig utvikling er så grunnleggende at det bør nevnes særskilt. Samtidig er det et mål som omfatter de interesser som skal ivaretas gjennom loven, inklusive å sikre naturgrunnlaget for matproduksjon. Dette bør framgå av forarbeidene.

Dersom en likevel skulle velge en mer omfattende formålsparagraf, slik planlovutvalget har foreslått, forventer SLF at sikring av naturgrunnlaget for matproduksjon tas inn.

Driftsbygninger i landbruket (§§ 20-1 t.o.m. 20-3)

Bygningslovutvalget foreslår at søknadsplikt innføres for landbruksbygg og at disse skal byggesaksbehandles som andre næringsbygg. Dette begrunnes først og fremst med at landbruksbyggene blir mer og mer kompliserte, og at manglende oppfølging av forskriftenes krav til for eksempel sikkerhet ved brann har ført til store branner i driftsbygninger, der et stort antall dyr er omkommet. Bygningslovutvalget foreslår derfor at driftsbygninger i landbruket bør omfattes av de samme regler som andre søknadspliktige tiltak. Samtidig foreslår utvalget at reglene bør tilpasses tiltakets omfang og kompleksitet, og at dette bør være et avgrensningskriterium for alle tiltakstyper, og ikke for en bestemt type næring. Bygningslovutvalget foreslår i tillegg at formuleringen "så langt det passer" bør beholdes, fordi det vil være behov for å gjøre unntak fra enkelte materielle bestemmelser for landbruksbygg, eksempelvis kravet om tilknytning til avløpsledning. Bygningslovutvalget foreslår også å videreføre gjeldende SAK § 5 nr. 1 om at mindre frittliggende byggverk knyttet til drift av jordbruks-, skogbruks- og reindriftsområder helt er unntatt kravet om byggesaksbehandling.

SLF stiller seg bak bygningslovutvalgets forslag og mener at det er riktig å stille de samme krav til kompliserte landbruksbygg, som til andre næringsbygg. Dette vil kunne sikre at kvalitets- og sikkerhetskrav blir ivaretatt, slik at ulykker og dyretragedier kan unngås, samt at det vil kunne stilles krav til plassering/lokalisering og til den estetiske utformingen av landbruksbyggene. Forvaltning av kulturlandskapet er et politisk uttalt mål, og i den sammenheng er det viktig å kunne stille estetiske krav til nye tiltak i dette landskapet.

Det er samtidig positivt at bygningslovutvalget foreslår en tilpassing av regelverket i forhold til tiltakets omfang og kompleksitet, samt at de mindre frittliggende byggverkene fortsatt er foreslått unntatt byggesaksbehandling.

Dispensasjoner (§ 21-10)

Både planlovutvalget i NOU 2003:14 og nå bygningslovutvalget har vurdert dispensasjonsreglene, og de har kommet fram til ulike forslag. Planlovutvalget har lagt til grunn at det er behov for å begrense omfanget av dispensasjoner og har foreslått å stramme inn dagens kriterier for dispensasjon. Forslaget innebærer at dispensasjon bare kan gis i "særlige tilfeller" og bare "dersom hensynet bak byggeforbudet" eller "planen ikke blir skadelidende og fordelene ved å gi dispensasjon anses å være større enn ulempene etter en samlet vurdering". Planlovutvalget foreslår også at dispensasjoner fra planer skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Bygningslovutvalget tolker planlovutvalgets forslag slik at adgangen til dispensasjon bare er åpen for snevre unntakstilfeller. Utvalget viser også til at det er behov for en fleksibel dispensasjonsadgang, fordi mange reguleringsplaner er gamle og ikke lenger har aktualitet. Bygningslovutvalget mener at ut fra hensynet til en fleksibel og effektiv byggesaksbehandling, og for å få til gode løsninger, bør dispensasjonsreglene opprettholdes. I bygningslovutvalgets forslag er kriteriet "særlige grunner" beholdt, men ytterligere vilkår er føyd til, og det er stilt krav om at søknadene må

grunnlig. Bygningslovutvalget viser også til at reglene om "mindre vesentlige reguleringsendringer" er et alternativ til dispensasjon, som kan utdypes og gjøres mer anvendelig.

SLF mener at det er behov for å begrense omfanget av dispensasjoner og støtter derfor planlovutvalgets forslag til innskjerping av dispensasjonsreglene. De nasjonale målene som er fastsatt for miljø og forvaltning av ressurser, herunder naturgrunnlaget for matproduksjon, skal ivaretas gjennom kommunenes planlegging etter plan- og bygningsloven. Ved at kommunene stadig gir dispensasjoner fra kommuneplanformålet landbruks-, natur- og friluftsområder, uthules kommuneplanene som styringsverktøy, og det blir vanskelig å nå de nasjonale målene. SLF har dessuten fått tilbakemeldinger fra fylkesmennenes landbruksavdelinger at det er problematisk at ikke alle dispensasjonssaker der nasjonale interesser er berørt, sendes fylkesmannen til uttalelse. Det kan derfor være tilfeldig hvorvidt fylkesmannen får kjennskap til sakene. Dersom det stilles krav om offentlig ettersyn av dispensasjonssakene, vil en sikre at fylkesmannen får uttale seg til søknadene.

Når det gjelder bygningslovutvalgets henvisning til at reguleringsplanene ofte er gamle og uaktuelle, gjøres det oppmerksom på at planlovutvalget nettopp av denne grunn foreslo at reguleringsplaner skal ha en "levetid" på fem år. På den måten sikrer man at reguleringsplanene er oppdaterte og anvendelige til de formål de er utarbeidet for. I tillegg kan anvendelse av "mindre vesentlige reguleringsendringer" gi gode løsninger innenfor byggeområdene.

SLF viser for øvrig til merknader til innholdet i kapittel 28 (se avsnitt nedenfor) og finner det betenkelig at det gis adgang til dispensasjon fra bestemmelsene i § 28-1 om sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold. SLF forutsetter at en i slike saker i så fall følger en restriktiv dispensasjonspraksis.

Byggegrunn og miljøforhold (§ 28-1)

SLF forvalter statens naturskadeordning/Statens naturskadefond, som har grunnlag i Lov 1994-03-25 nr.07: Lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven). I medhold av lovens § 1 har Statens naturskadefond til oppgave:

1. å yte erstatning for naturskader (skader som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv, vulkanutbrudd eller lignende).
2. å fremme sikring mot naturskade, og
3. å yte tilskudd til sikringstiltak (mot naturulykke/naturskade).

I naturskadeloven er det gjort slike henvisninger til bestemmelser i plan- og bygningsloven: Naturskadeloven § 20 – første ledd:

"Kommunen plikter å treffe forholdsregler mot naturskader slik som bestemt i plan- og bygningsloven §§ 25 – første ledd, nr.5 og 68, samt ved nødvendige sikringstiltak."

Naturskadeloven § 24 – siste ledd:

"For øvrig gis plan- og bygningslovens kapittel IX unntatt § 56 tredje ledd tilsvarende anvendelse."

På denne bakgrunn gir SLF slike merknader til høringsdokumentet:

SLF har merket seg at innholdet i gjeldende lovs § 68 er videreført i denne paragrafens første og annet ledd. Det legges til grunn at henvisningen til natur- eller miljøforhold også omfatter slike naturulykker - skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv, vulkanutbrudd eller lignende - som er nevnt i naturskadeloven § 4 første ledd.

SLF mener at ordlyden i paragrafens tredje ledd bør endres slik at det også gjøres spesiell henvisning til sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold, for så vidt også angår tilbygg til eksisterende byggverk.

SLF vil anbefale at de nærmere reglene om dokumentasjon etter lovforslaget § 28-1 blir regulert i forskrift.

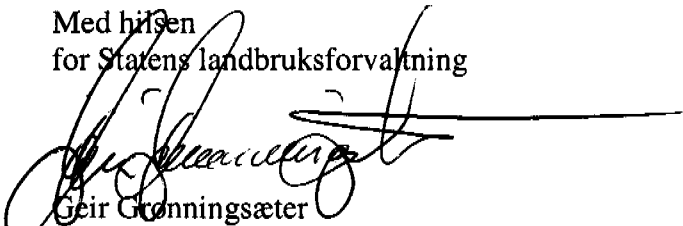
Ikraftsetting og overgangsbestemmelser (Kap. 39)

Endringer i andre lover

SLF viser til at det i naturskadeloven av 23. mars 1994 § 20 og § 24 er gjort henvisninger til bestemmelser i plan- og bygningsloven. SLF tar forbehold om å kunne komme tilbake til spørsmålet om aktuelle endringer i naturskadeloven når ny plan- og bygningslov er endelig utformet.

Avslutningsvis vil SLF henstille til at arbeidet med å endre plan- og bygningsloven slutføres i løpet av rimelig tid, for å oppdatere loven og gjøre den mer anvendelig med tanke på målsettingene om å verne og forvalte miljøet og naturressursene.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Geir Grønningseter
seksjonssjef

Elisabeth Dahle
rådgiver